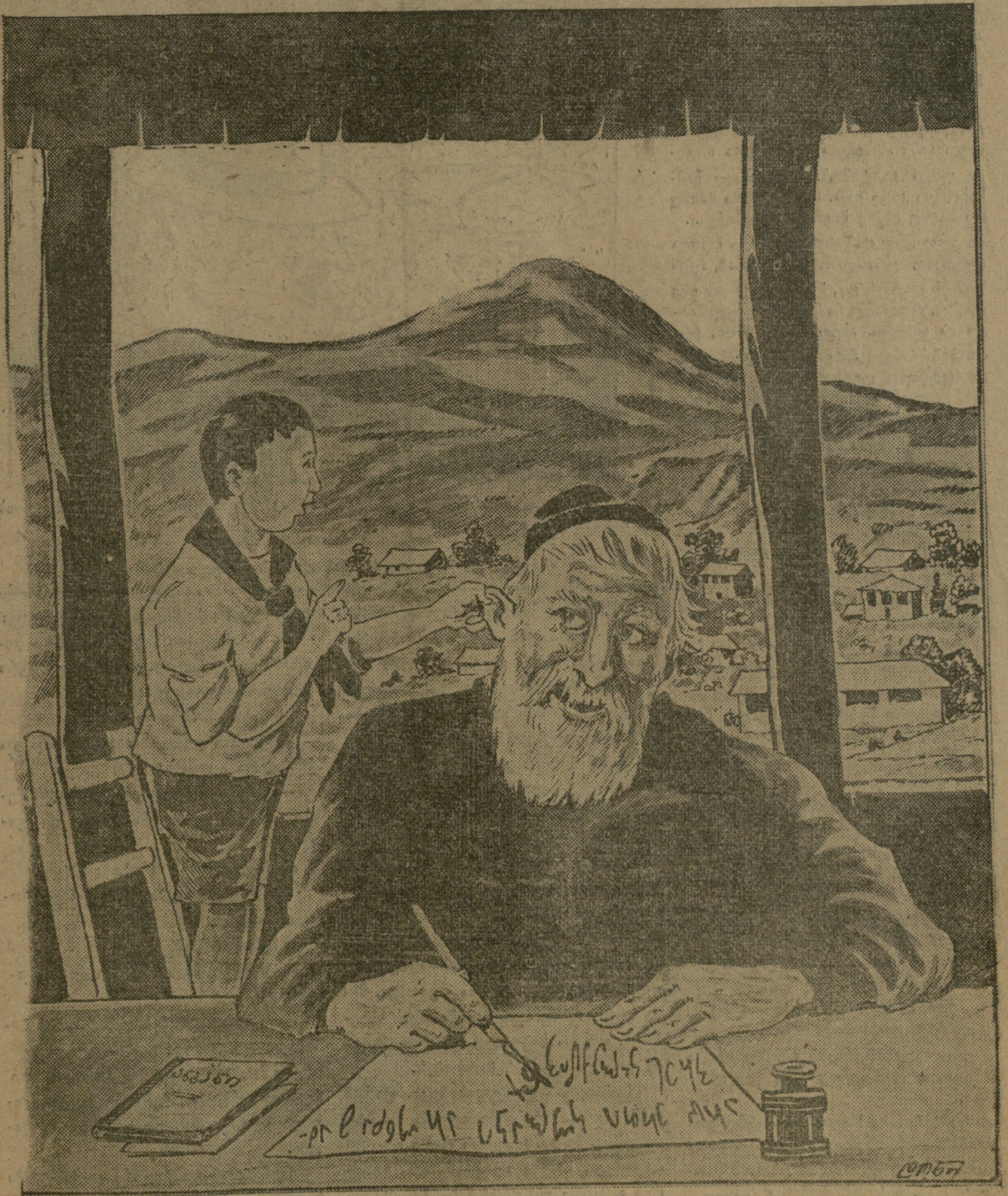

ვერცხლის
ბიზლიროთქა

ბაბუა და შვილიშვილი

ბაბუკა, რატომ ურევ ერთმანეთში „შ“-ს და „წ“-ს? კი დავ რომ შეგცდეს, მეორე უურსაც ავიწვავ!

თუმცა „სოფლისა და ქალაქის კავშირის საზოგადოების“ წევრად ვითვლები, ერთ-ერთი სოფლის საშეფოკომისიის თავმჯდომარეც ვარ და ამასთანავე „პირი სოფლისაკენ“ ხომ მუდამ პირზე მაკერია, მაგრამ, მაინც არ იქნა და წრევანდლამდის ტფილისის საზღვრებს ვერ გავცილდი.

ოცი წელიწადია ჩვენი სოფელიც არ მინახავს.

ნურავინ გაიკვირვებს და ცოდვით ნუ ჩამომართმევს.

ცოლშვილის ბატრონი ვარ. ჩემი ცოლი ჯიუტი ადამიანია, რომელმაც თუ რაიმე ამოიჩემა, უეჭველია თავისი უნდა გაიტანოს. ამასთანავე სამსახურის კაცი ვარ. სამსახურში მაინც და მაინც საქმე მაგრათ არა მაქვს...

ერთ-ერთ დაწესებულებაში ბულგა ლტერათ ვმსახურობ, მაგრამ, ჩვენ შორის დარჩეს და, ბულალტერიის ისე შესმის, როგორც ჩინეთის და ავღანისტანის ამბები.. ასეთ პირობებში, ერთი მიზრძანეთ, როგორ შეიძლება ერთი დღითაც დაეტოვო სამსახური, რომელსაც კრუსხვით ვაწვივარ. ასე მგონია, ერთ დღეს რომ სამსახურში არ მივიდე, ჩემს მაგიერ სხვა დამინვდება.

წრეულს კი სულ სხვაგვარად დატრიალდა საქმე. ცოლმა კატეგორიულად მომთხოვა — აგარაკზე გავაფანა. უარის თქმა აბა როგორ შემიძლო. ერთი თვის შვებულებაც მიწვედა. ავდექი და ცოლ-შვილით ჩვენს სოფელში წავედი.

მარათლია, ჩვენი სოფელი აგარაკით არ ითვლება, მაგრამ ცოლს წინააღმდეგობა არ გაუწევია...

სოფელში ბაბუას და ბებიას ვესტუმრეთ, რომლებმაც აღტაცებით მიგვიღეს. სოფლელებს პირველად ჩემი ნახვა გაეხარდათ.

— როგორ დაგვივიწყე, არა გრცხვენი? — მისაყვედურა ერთმა.

— არა უშავს, ერთ თვის მაინც ჩვენთან იქნება, დახმარებას გავვიწევს, დავგარიგებს — სთქვა მეორემ.

რამდენიმე დღის შემდეგ მართლაც მოვიდნენ ჩემთან და სოფლის საჭირობორთო საკითხებზე მოხსენების გაცემა მომთხოვეს.

— ვაი, ამ საქმეს! — გავიფიქრე მე და ავადმყოფობა მოვიმიწეე.

ერთ დღეს სკოლის ეზოში კრება მოეწვიათ, რომელსაც მეც დავესწარი.

— ამხანაგებო! დაიწყო თავმჯდომარემ — თქვენ ყველას გაგიგონიათ: „ცოდუნა სინათლეა, უცოდუნარობა კი სიბნელე“. ნიკოლოზის დროს ჩვენ არ გვასწავლიდნენ, რა-

— ჩემს რაიონში არ შეიძლება წ.-კ. უცოდინარობის ლიკვიდაციის ჩატარება?
 — რატომ?
 — იმიტომ რომ უდიდესი ნაწილი წ.-კ. უცოდინარია.

დგან ხალხის სიბნელი მათთვის საჭირო იყო. აბა, ვინ იცოდა მაშინ წერა-კითხვა? არავინ. დღეს კი ჩვენი მთავრობა, რომელსაც ხალხის სინათლე უნდა. ამიტომაც არის, რომ ჩვენი ბავშვები იზრდებიან სკოლებში..

მაგრამ ჯერ კიდევ ჩვენი ბევრი არიან უსწავლელები. აბა, ასწიეთ ხელი, რომლებმაც წერა - კითხვა იცით! აი, ხომ ხედავთ, ამდენ ხალხში რამდენიმემ ასწია ხელი, დანარჩენს კი წერა - კითხვა არ სცოდნია! — და თავმჯდომარემ დიდხანს ილაპარაკა წ.-კითხვის უცოდინართა ლიკვიდაციის შესახებ და ბოლოს მოუწოდა ყველას ესწავლათ წერა - კითხვა. მისი სიტყვის შემდეგ ილაპარაკეს სხვებმაც. ყველა საჭიროთ ცნობდა წ.-კ.ის უცოდინარობის მოხშობას.

მთხოვეს მეც შელაპარაკა. უარის თქმა არ შეიძლებოდა. ავდექი და მეც დავიწყე. მე არ ვიცოდი რაზე ვლაპარაკობდი. ხალხი არ მისმენდა. სიმწრის ოფელში ვიწურებოდი, ბაბუაჩემს თავი ჩაედუნა. მიგზვდი — საქმე ცუ-

დათ იყო და სიტყვა ასე დავასრულე: — ამხანაგებო, საჭიროა წერა - კითხვის ლიკვიდაცია. გაუმარჯოს წერა-კითხვის ლიკვიდაციას!

ხალხში ჩოჩქოლი შეიქნა. წამოდგა ერთი ახალგაზრდა და ხმამაღლა დაიძახა:

— ამხანაგი შეცდა. გაუმარჯოს წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციას.

თავმჯდომარემ კრება დასურა მე და ბაბუაჩემი ერთად მოვდიოდით სახლში.

გზაში ის შემეკითხა: — შვილო, რას ნიშნავს ლიკვიდაცია?

— ლიკვიდაცია, ბაბუა მოხშობას ნიშნავს. — მორცხვით უპასუხე მე.

— ჰო, ლიკვიდაცია მართლა კაი სიტყვა უოფილა, მარა ჩვენ წერა-კითხვა გვინდა და არა მისი ლიკვიდაცია.

სთქვა მან და ქალარა უღვაშებში ჩაიციინა.

„აღარ იცხორებ“

აღმოსვლელი
ზეზარი

სოვ. შუქნარში წერა-კითხვის უცოდინარობის სა-
ლიკვიდაცო სკოლის დაარსებამ მთელი სოფელი ალა-
პარაკა.

გლენობა აღტაცებითა და სიხარულით შეხვდა ამ
ამბავს.

მაგრამ იყვნენ ისეთებიც, რომლებსაც თავზარი დას-
ცა და ყურები ძირს ჩამოაყრევინა ამავე ამბავმა. ესენი
იყვნენ: მამაო ათანასე, კულაკი ამბაკო, ჩარჩი ალფესა და
ექიმაში სოფიო.

***

— **ბაი** გეუბნებოდი, შე გამოყეყეებულო, რომ
ანაფორა გაიფრე და მაგ გაბურღნული თმა-წვერი გა-
იკრიჭე-მეთქი?! — უსაყვედურებდა ათანასე ფოფოლია. —
რაღაც ორი-სამი მორწმუნე გყავდა, და ესლა ისინიც შე-
მოგეცლებიან.

— ენა დაჩუმე, თორემ, რომ ავიღებ ამ ჯვარს,
ზედ თავში გთხლიშავ. მთელი სოფელი რომ დამცინის
იპაც მეყოფა და შენ კიდევ ნულარ მიმატებ! — შეუტევე-
და ათანასე და რომ მდგომარეობა კიდევ უფრო არ გამ-
წვავებულებოთ ცოლისა და მის შორის, სახლიდან მი-
დიოდა.

— ივანე, შენგან არ მიკვირს ასეთი ბავშური საქ-
ციელი?! — უთხრა ათანასემ ერთ გლენს, რომელსაც წი-
გნები იღლილიაში ამოეჩარა და სალიკვიდაცო სკოლისა-
კენ მიდიოდა. — რატომ ჰკარგავ ცხოვრებას მშვენიერ სა-
მოთხეში? განა არ იცია, რომ მაგ წიგნებში ღვთისა და
სარწმუნოების გმობას გარდა, არაფერია შიგ? თუ ის
გგონია, რომ ღმერთი მანც სამოთხეში მივიღებს? მაგ
წიგნებმა ჰქნეს, რომ ქვეყანა არიეს: მეფე და ღმერთი
ჰგმეს. თავი გაანებე მაგ მაცდურსა და ბოროტ საქმეს, თო-
რემ ჯოჯოხეთი არ ავცდებდა. მერე ჩემი ბრალი არ იყოს,
რომ ღმერთმა არ შეგიბრალოს.

— რაკი შენ ასე შეუბნები, მართლაც ძალიან სა-
ჭირო ყოფილა წერა-კითხვის ცოდნა და ყოველივე ძალ-
ლონეს ვიხმარ, ვისწავლო! — უთხრა ივანემ და სკოლის
ეზოსკენ გადაუხვია.

ათანასე დაიბნა. ვერ გაეგო ივანეს სიტყვები. ერთ-
ხანს გამტყრებელი უცქერდა სკოლის ეზოში მიმავალ

ივანეს, ბოლოს თითქოს გონს მოვიდოდა, შეცისკენ
ახედა და ბრაზისაგან ღმერთს შეუკოთხა:

— შენი ღმერთობაც კი შევარცხვინე! ღმერთი კი
არა, მთხლე ხარ, მთხლე.

— **აღარ** იცხოვრება და ეს არის! — ფიქრობდა კუ-
ლაკი ამბაკო. — ესენი, რომ წერა-კითხვას შეისწავლ-
აან, მოსავალიც მეტი ექნებათ, რადგან წიგნებიდან გაიგებენ,
თუ როგორ უნდა მიწას დამუშავება. ყველა კოლეკტივ-
ში ჩაეწერება და ისე შემაჯიროვებენ, რომ გასაქანი
აღარ მექნება. მოჯამავირე რომ წერა-კითხვას შეისწავ-
ლოს, ის გამიჩრდება მე ასეთ პირობებში? სწორედ,
რომ მეორედ მოსვლა! გაგონილა ოდესმე ასეთი ამბავი?!

— **მოხუცებულ** ქალს ცხოვრების საშუალებას არ
მადლევენ. აღარ იცხოვრება ამ ქვეყანად, რად უნდა
სოფელს წიგნი? გლენი რომ წიგნს ისწავლოს, მერე
ჩემთან აღარ მოვა. გაიგებს ჩემს ოინებს და მატყუარო-
ბას. აუადმყოფობის დროს, ექიმს მიმართავს. ვაი, ჩემო
კარაბადინო! — მოსთქვამდა ექიმაში სოფიო. — გაი-
რყვნა სოფელიც... წახდა დროება!

— **აღარ** იცხოვრება, არა, და ის არის, ქალაქში
ტყავი გადასახადებით ისე გამაძერეს, როგორც მე ვა-
ძრობდი დღემდე აქ სოფლებს. გლენი რომ წერა-კი-
თხვას ისწავლოს, მერე მე მოვატყუებ მას? აფსუსს, რა
დრო დგება!.. ჩემებურად ვუბნავარებდი, სოთქვე გავ-
კრავ-გამოგვრავდი: აბაზი და შვიდი კებეიკი, ესეც შენი
სამი აბაზი და ცხრა კაპეიკი-მეთქი ვეტყოდი და მასაც
სუჯროდა. ბუფებუტებდა ჩარჩი ალფესა.

— აღარ იცხოვრება, — ამბობდენ გლენებიც, — თუ
კაცმა ესლა წერა-კითხვა არ იცია. სირცხვილიც არის,
რომ არ ვისწავლოთ. უცოდინარი იმითომ ვართ, რომ
უწინდელი მთავრობები საშუალებას არ გვაძლევდენ —
გვესწავლა. ესლა კი ჩვენი მთავრობაა. თვითონ მთავ-
რობა მოღის და გვასწავლის; გვეუბნება — ისწავლეთო.

— „თუ კაცსა ცოდნა არა აქვს

გასტანჯავს წუთი-სოფელი! — დაუმატა ჭაღარა
მოხუცმა, რომელსაც ცალ ხელში წიგნი და ფანქარი
ეჭირა, ხოლო მეორეში — გრძელტარაინი ჩიბუხი. **ი—ი.**

„ტარტაროზის“ დავალებით სოფლებში გავემგზავრე. დავალება ასეთი მქონდა: გამომეკვლია, თუ რამდენად წარმატებით მიდიოდა სოფლებში წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია.

ტფილისიდან დილით წასულმა შეადღოსას მივალწიე ერთ სოფელში და პირდაპირ ლიკპუნქტისაკენ გავემურე.

პუნქტთან რამდენიმე ათეული გლეხი შეკრებილიყო და ტკბილად მასლაათობდენ.

— გამარჯობათ თქვენი,— გადავძახე ყველას.

— გაგიმარჯოს!

— მე მოვედი გამოვარკვიო, რამდენად წარმატებით მიდის თქვენთან წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია.

— ძალიან კარვად, შენი ჭირიმე, — წამოიწია წინ ერთი გლეხი, — ხოლო ცოტა რამ გვაკლია. — და, ულვაშებში გაიღიმა.

— მაინც რა?

— ისა, რომ წიგნები გვაქვს, პუნქტი გვაქვს, ხოლო მასწავლებელს უცდით, ეს ორი თევა არაფინ არა სჩანს.

ჩემთვის საქმარისი იყო ეს პასუხი. ყველაფერს მივხვდი. ჩავსწერე ბლოკ-ნოტში და გავსწიე მეორე სოფლისკენ.

***

მეორე სოფელში, როცა გლეხებს შევეკითხე: — გაქვთ ლიკპუნქტი თუ არა, — ერთმანეთს გადახედეს და სიცილი დამაყარეს:

— ეეე, შენ ფრანციულად კი ნუ ლაპარაკობ შეილოსა, ჩვენებურად სოთქია.

— აი, მე ის მინდა გავიგო — წერა-კითხვას თუ ვასწავლიან?

— ჰოო, აი ვგრე თქვი. წერა-კითხვას გვასწავლიან, ხოლო კარგ დარმა.

— როგორ კარგ დარმა? — ვკითხე გაკვირვებულმა.

— როგორ და იმიტომ, რომა, აი, შენობა არა გვაქვს... და გარედ გვასწავლიან.

***

მესამე სოფელში გადაველი. ლიკპუნქტი ვიკითხე, ხოლო ფრთხილად, სიცილი რომ არ გამოიწვია. მიმიყვანეს და მაჩვენეს, ლიკპუნქტთან ოციოდდე კაცი იდგა რიგში.

— რა ამბავია? რისია ეს რიგი? — ვიკითხე.

— ესა, ამხანაგო იმისაა, რომ ჩვენ წერა-კითხვას ვსწავლობთ და ამ სოფელში მხოლოდ ერთი წიგნია. ამიტომ რიგში ვდგევართ და როგორცაა მით გვასწავლის ჩვენი მასწავლებელი.

***

გლვდელი (გლეხს): — აი, ჩემო დავით, აკი გეუბნებოდი, რომ ვო-მუნისტებიც მოვლენ ჭკუაზე და ღმერთს იწამებენ - მეთქი? მარა ეხლა გვიანია... ხომ დამარცხდენი... ვყელას ომი გამოუტყვადებია ამათთვის... მოდიან, მოდიან ჩვენები!

პირის გემო ამაღლება, (გურია)

მივთხე სოფელში შესანიშნავი ლიკპუნქტი დამხვდა. შევედი შიგ. აუარებელი წიგნები, პლაკატები და საგლეხო ლიტერატურა იყო. ვილაცას მაგიდაზე ჩამოძინებოდა. ფრთხილად გავაღიძე. უცებ წამოვარდა. შემხედა და გაიღიმა:

— ჰოო, თქვენ წერა-კითხვის უცოდინარი ხართ? მაშ დამბრძანდით, შეუდგეთ მეცადინეობას. ეს არის ა...

— მოითმინეთ, უკაცრავად. წერა-კითხვის უცოდინარი კი არა ვარ, მე „ტარტაროზის“ კორესპონდენტი ვახლავართ. მინდა გავიგო — თქვენ სოფელში როგორ მიდის წერა-კითხვის უცოდინარობასთან ბრძოლის საქმე? თუ რაიმე გაკლიათ მაგ დარგში?

— ჰოო, მაგ დარგში რა მოგახსენო. არაფერი არ გვაკლია. წიგნი ბლომად გვაქვს, ლიკპუნქტიც, მასწავლებელიც მე ვახლავართ, ხოლო ცოტა რამ გვაკლია.

— მაინც.

— ისა, რომ ამ სოფელში წერა-კითხვის უცოდინარი არაფინა გვაქვს! — გულდაწყვეტით მიპასუხა მასწავლებელმა.

თურმე გლეხკომს გასახრავად შეპარვია ვინმე მელა, და ქანქარი ექვსასამდე შეუსანსლავს ნელა-ნელა.

ბოლოს დასე, მთელად შთანთქა: საით, სიდან, გაჩნდა ტურა, და დოვლათი მშრომელების ცეცხლის ალში შეაცურა.

თუ სამება ეტლს მოეღოს, — აქ მელიტონს მოყავს ავტო არ იფიქროთ — მის ეზოში ჩივილოდეს იგი მარტო.

საკეციეს თავზე გავლით შეუდგება მაღლა მთაში თუ ნოე არ შეეფეთა, თავს ამოყოფს ჯაპანაში.

ვერ გავიგეთ ვინ განაგებს საღამოებს, თუ ალფერას, არც დეფიციტს უჩანს ბოლ. არც ზურგების ხშირ „მოლონგერას“.

გლეხებს მოაქვთ ალფერისთვის წიწილები შენაწირი, მაგრამ მაინც ვახშებზე სულ თანხა რჩება მეტად მცირე.

დავითი:—როგორ მატყუილებდა ჩვენი ხუცესი, როცა წერა-კითხვა არ ვიცოდი? თურმე ყველაფერს პირიქით მეუბნებოდა!

ახალი საწარმოო კვირა

შეგებულებიდან დაბრუნდა თუ არა ტრესტის დირექტორი არხიპო, შეუდგა თავისი მოვალეობის „პირნათლად“ შესრულებას.

— ამხანაგებო, — განუცხადა მან თავის თანამშრომლებს, — თქვენ ალბად მოგესვენებათ, რომ პარტია და ხელისუფლება დიდი ყურადღებით ეპყრობა აპარატის წმენდის საქმეს. ამასთან ერთად იგიც უნდა მოგახსენოთ, რომ ჩვენ, თუმცა ვაფიარეთ წმენდა და ბევრი ჩვენგანი წყალიდან მშრალი გამოვედით, მაგრამ მაინც დიდი სიფრთხილე და სტრატეგიული თავდაპყრილობა გემაართებს ყოველ უბრალო მოქალაქის მიმართაც კი.

მოსალოდნელია ამ დღეებში თავს დაგვესხას მსუბუქი კავალერია.

ისინი ხომ ნამდვილად გულთმისნებნი არიან, თორემ საიდან შეიტყვეს, რომ მე თერთმეტ საათზე მოვდივარ სამსახურში. ან კიდევ, როგორ ვაიგვეს, რომ მე ჩვენი კედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგია დავარბიე?! ვერ წარმოვიდგენდი, თუ იმასაც შეიტყობდნენ, რომ მე კუთვნილ შეგებულებას ორი კვირით ვადავაშორე, ან ეს საიდან დაესიზმრა, რომ 1500 მ. ვალად მედება ადგილობრივ სალაროდან?!

ჰო-და, ამიტომ ფრთხილად უნდა

ვიყოთ... ის მინდოდა მეთქვა... რა უნდა მეთქვა?... მაგრამ გოკონი თორმეტი დარეკა, სხდომას ვწყვეტ რამოდენიმე საათით, ბუფეტში მიმჩქარება... ვადაუდებელი საქმე მაქვს.

ვადადა ნაბიჯი არხიპომ თუ არა, წინ მუშა შეეჩება.

— თუ შეიძლება ერთი წუთით, ამხანაგო, დირექტორო! — მიმართა მან არხიპოს.

— რა გინდათ, მოქალაქე?

— მე თქვენთან მოსალაპარაკებელი მაქვს სოცმეჯიბრების შესახებ... ახალი ხელშეკრულებას ვთხოვთ დავსდით...

— რა დროს ეს არის, შე მამაცხონებულო? ხელშეკრულება ახალი კი არა, ძველი ვერ შეგვისრულებია. ვის აქვს მაგის თავი? დატვირთული ვართ ყელამდე, ახლახან მივიღეთ მუშგლეხნიდან ახალი ინსტრუქცია განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე ვადასვლის შესახებ.

— მაშ როგორ მოვიქცე?

— შემოიარეთ ხვალ.

მეორე დღეს არხიპოს მუშებთან გაერთიანებული კრება ჰქონდა, სადაც ის მოხსენებით ვამოვიდა.

— ამხანაგო, დაიწყა მან, — თანახმად მუშგლეხნის ინსტრუქციისა, რამოდენიმე წარმოება — დაწესებუ-

ლება უკვე ვადავიდა განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე... ჰო-და, არხიპო ვებო, ეს ახალი საწარმოო კვირა ხუთ წლიან გეგმის წარმატებით შესრულების საწინდარია. განუწყვეტელ საწარმოო კვირით ჩვენ ავწვევთ შრომის ნაყოფიერებას, განუწყვეტელ საწარმოო კვირით ჩვენ მოვსპობთ და ძირში აღმოვეფხვრით ლოთობას, სიმუღლიციას, შრომის დეზერტირობას და ყოველივე დაუდევრობას. მხოლოდ ამ საშუალებით შეიძლება გიგანტიურ აღმშენებლობის წარმოება. — კი, მაგრამ ხომ დავიხოცებით განუწყვეტელ მუშაობით? — იკითხა ვილსკამ.

— ამხანაგებო, გაუფებრობის თავიდან ასაცილებლად, მე საჭიროთ მიმჩნია რამდენიმე სიტყვის თქმა განმარტებისათვის. ჩვენ გვეჩვენება, ამხანაგებო, დასასვენებელი დღეები. თითოეული ჩვენგანი 6 დღის ნაცვლად ემუშავებს ხუთ დღეს.

***

დილის 10 ს. იქნებოდა, როცა არხიპომ შეალო კაბინეტის კარები, პორტფელი უგულოთ მიაგდო, და შეუდგა გაზეთის კითხვას.

დარაჯი და დამლაგებელი ქალი გასაღების ჭურჭრუტანიდან იცქირებოდნენ, უნდოდათ შიგ შესვლა, მაგრამ ვერ ბედავდნენ.

— წედი ბარემ და გაიგე, რომელია ჩვენი დასასვენებელი დღე, თორემ ვინ იცის, ამ კვირაში სულაც არ მოვიდეს. მას შემდეგ რაც ჩვენი ტრესტი განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადავიდა, სამ დღეში ერთხელ თუ შემოიხედავს, თორემ დანარჩენ დღეებში კაბინეტი ობლად არის მიტოვებული.

— ოთხ-ხუთ დღეს კვირაში წინედაც ქე აცდენდა ბეჩა. — ამბობს დამლაგებელი.

— შე ქალო, წინანდელ კვირაში შვიდი დღე იყო, ახლანდელ კვირაში კი ხუთი დღეა. ხუთივე თუ ვააცდინა, როგორ უნდა ასწიო შრომის ნაყოფიერება?

ამ დროს შემოვიდა სპეცხალათიანი და პირდაპირ დირექტორის კაბინეტისაკენ გაემართა.

— დირექტორს არ სცალია, ამხანაგო. — ვადაელობა წინ დარაჯი;

— მე საქმეზე ვარ.

— ასე აქვს, ბატონო ნაბრძანევი, რომ არავინ შემოუშვათო.

სპეცხალათიანი დირექტორის წინაშე სდგას.

— ხვალ! — მიმართა სპეცხალათიანს თავაულებლივ დირექტორმა.

— ხვალ კი არა, დღისვე უნდა დამითომ, მოქალაქე, ეს თქვენი თანამდებობა.

— ჰა, რაო? — არხიპოს გაზეთი ხელიდან გაუფარდა.

— დიას, ამხანაგო, ახალი საწარმოო კვირა, ახალ მუშაკს ითხოვს.

დონ-კიხობი.

ყ ა ლ ბ ი უ მ ხ ე ღ უ ლ ე ბ ა

ადეჭი, კაცო. არ გესმის ქარხნის საყვირი? არ მიდიხარ სამუშაოთ, რომ ასე უღარდელაო ხვრინავ?

— მაკალე, ქალო, ძილი. დღეს არ მივდივარ.

— რატომ არ მიდიხარ?

— იმიტომ, რომ განუწყვეტელ საწარმოვო კვირაზე გადავდით და დღეს ჩემი დასვენების დღეა.

— რა მოუსაზრებელი კაცი ხარ, შენ საცოდაო. დღეს მეც ვისვენებ; შენ სხვა დღე აგერჩია!

— ვითომ, რატომ?.. უკეთესი არ არის, რომ ოჩივე ერთად ვისვენებთ?

— არ არის უკეთესი. დღეს მე ვისვენებ, მე ვარ თავისუფალი, ბავშსა და ოჯახს დღეს მე მოუვლიდი, ხვალ შენ დაისვენებდი და შენ მოუვლიდი.

— მხოლოდ ამისთვის?

— დიახ, ამისთვის.

— აბა, ერთი მითხარი, რა ვაქცაცის საქმეა ბავშვის და ოთახის მოვლა? მაგისტვის ხომ ქალები ხართ გაჩენილი.

— როგორ? ქალებმა ქარხანაში და ოჯახშიც უნდა იმუშაონ?

— რა შრომათ უნდა ჩავთვალოთ ბავშვისა და ოჯახის მოვლა?

— არაფერია ხომ?

— არაფერი.

— კარგი აბა... ვნახოთ!

— სად მიდიხარ ქალო. გაგავიწყდა,

რომ დღეს დასვენების დღე გაქვს? უთხრა დათიკომ ცოლს, როცა უქანა-ელი ქარხნის საყვირზე სასწრა-ვოდ წამოაღდა.

— დღეს აღარ ვისვენებ. ხვალ არის ჩემი ოასასვენებელი დღე. ბავშს კარგად მოუარე, ოთახი მიალაგე, სადილი მზად დამახვედრე!— დაუბარა ცოლმა დათიკოს და ქარხნისაკენ გაეშურა.

— დღევნაა... დაიწყო ბავშვმა ტირილი და ლოგინზე წამოაჯდა.

— დაიძინე გენაცვალე, ჯერ აღარე!

დათიკომ დააწვინა ბავში და თვითონაც მიწვა დასაძინებლად, მაგრამ ბავშვმა ტირილს უშატა, ბრაზისაგან საბანი იატაკზე გადმოაგდო და ლოგინიდან ტიტველა ჩამოვიდა.

— რა გიჭირდა, ბიჭო, გეცლია ამ დღით ძილი!— უსაყვედურა დათიკომ ბავშს და ტანზე ჩაცმა დაუწყო.

— მშია, მამა.— ტირილითვე წარუდგინა მოთხოვნილება ბავშვმა დათიკოს.

დათიკომ გამოიღო შკაფიდან პური და ყველი და მიაწოდა ბავშვს. ბავშვმა დაიწუნა, გამშართვა, იატაკზე გადააგდო და განგრძო ტირილი.

— ჩაი, მინდა, ჩაიი.

— ოოო, რა მოთხოვნილებების კაცი ყოფილხარ!— ჩილაპარაკა დათიკომ და შეუღდა „კერასინის“ ანთე-

ბას. როგორც იყო ბავშს ჩაი დაალე-ვინა.

ოთახების დალაგება, დაგვა-დასუფთავებ; დიდი ვაი-ვაგლახით შეასრულა.

დათიკომ გადასწყვიტა „ცოლის ჯინაზე“ დაემზადებინა სადილი, მაგრამ როდესაც წარმოიღვინა, რომ სანოვგის საყვილათ უნდა ბაზარში წაეიდეს ბავშვით ხელში (ბავში სახელში მარტოთ არ მოიცილიდა), შემდეგ სანოვგის დარჩევა, დამზადება და, ერთი სიტყვით, დაუსრულებელი მუშაობა, თავბრუ დაესხა, ხელი ჩაიქნია და სთქვა:

— არა, ეს მე არ შემიძლია. ვაქცაცები ჩვენი მუშა ქალები ყოფილან და არა ჩვენ მამაკაცები!

— ცოლი დაბრუნდ.

— რა ჰქენი, დათიკო? ოთახი ვი მივილაგებია რაღაც გაჭირვებულათ, მაგრამ სადილი სად არის?

— უნდა გამოგიტყდე, რომ ამდენ ხანს არ ვაფასებდი თურმე შენს შრომას ოჯახში. ამიერიდან კარგად მეცოდინება, რომ ქალი მამაკაცზე მეტს მუშაობს და მამაკაცები უმადურნი ვართ.

— ეხლა ვაივ?

— ეხლა გაფიგე, მაგრამ ნამდვილად გაფიგე!

ბოქსინი.

„მჭვიანი ბასაჭმენდი“

წმენდის დაწყების დღიდან კოტე ბიუროკრატაძეს მოსვენება დაეკარგა.

— საშინელი სიზმარი ვნახე დღეს; ალბად, არა სასიამოვნო ამბავს გაგივებ!— უთხრა მან ერთ დილას ცოლს.

— ეხ, შენც მოგცლია, რომ სიზმრების გვერა ირინე მონაზონივით. ბოლოს და ბოლოს სამსახურიდან დაგი-თხოვენ მეტი რა იქნება!— დაამშვიდა ცოლმა.

— მერე და ეს არ კმარა, ქალო?

— შენ ფიჭვი ნუ გაქვს; იმ დაწესებულებებიდან გამოგადგებენ, მეორეში მოეწყობი; სახამ მე კარგად გეყოლები, შენ ნურაფრის გეშინია.

— არ ვიცი რისი იმედი გაქვს? შენი მეგობარი იფან პეტროვიჩი პარტიიდან გააძევეს, შენ ძველ ნაცნობებს ეხლა გასავალი არა აქვთ...

— დაბერდი კაცი და ჭკუა მაინც არა გაქვს: რატომ ამდენხანს არ იცი, რომ პროტექტა მუდამ იქნება?

— არა, ამ ბოლო დროს ძალიან დიდი იერიშებია მიტანილი პროტექტიონიზმის წინააღმდეგ, ვინ არ ვინდა, რომ მას არ ებრძოდეს?

ეს რაღაც ოხერი კავალერია რომ მოიგონეს, იმან ხომ სულ ძალა წიაღო.

— კავალერია! „პალუმაეშ“!

— არა, ძალიან საშიში ხალხი ყოფილან თურმე ეხლანდელი კავალერისტები, ვაი იმის ბრალი, ვისაც ეგენ გადაეკიდებიან... ხო, მართლა კავალერისტზე გამახსენდა, ვინ იყო გუშინ ის შენი „კავალერი“ რომ ისე ახლოს ვაგვიარეთ და ვერც კი შემინინე? ქალო, შენ ასე თებს აღარ იშლი? რატომ მჭერი თავს? რატომ მარცხვენ ხალხში?

— რაო? ეჭვიანობაც დაიწყე განა?

— არა, ისე ვსთქვი, სიტყვას მოყვა.

— ვისი წყალობით ხარ შენ დღეს სამსახურში? ვინ გაქმევს პურს, თუ არა მე?

— ვინ და ჩემი თავი. ვმსახურობ, ჯამაგირს მაძლევენ და ვცხოვრობ.— გაბედა ცოლისათვის სიტყვის შებრუნება კოტემ.

— ვინ გიმოვნა ეს სამსახური?

— ხო, ეგ მართალია, შენ მომიხერხე, მაგრამ...

— ხო და ეხლა რომ იქიდან გამოგადგებენ, თუ ნიადაგი მზათ არ იქნა ახალი სამსახურისათვის, ხომ ამოეწყვდით სიმშვილით? რატომ მაზე არ ფიქრობ შენ ღვთის გლახა?

— თუ სახირო ვინმეა, თუ გინდ დღე და ღამე იყავი იმასთან.

— დიახ, დიახ, ის ტრესტის ახალი გამგე ვახლავთ, მეტად თავზიანი და ზრდილობიანი კაცი... რასაც მიზრძანებ, ყველაფერს აგისრულებო!

— ააშენოს ღმერთმა, კეთილი კაცი ყოფილა, მაგრამ ჯერჯერობით შენ იმას ასე ძალიან მაინც ნუ დაუახლოვდები...

— რატომ ვითომ?

— იმიტომ, რომ მე მგონია, არ გამჩისტავენ: ან რას მერჩიან, რა ვიცი. მართალია, ძველათ ნიკოლოზის ოფიცერი ვიყავი, შემდეგ „პრისტავი“, მენშევიკების დროს საგანგებო რაზმის აგენტი, მაგრამ რა უყოთ მერე! ხომ მინდოდა ცხოვრება? აა, რას იტყვი შენ?

— „მე რა ვიცი, ეგ გამწმენდ რომისის საქმეა!

— მართალია, კომისიის საქმეა, მაგრამ ის შენი ახალი მეგობარი თუ ვარა, მას შეუძლია მოაკვარახჭინოს საქმე!

— აბა, აბა, აბა! ამ ოხერ კომისიებს კაცი ვერ მოუღებთ თურმე; რამდენი ეცადა ნინა ბაგლოვანა, მაგრამ ახლოც არ მიიკარეს.

ძველი.

საბჭოთა ჰაერობლანს, რომელიც ამჟამად აწარმოებს დედ-მეფის ზედი-შემო გადაფრენას, ყველაფერს აღტაცებით ხვდება. დღეებშიდან.

„По случаю“

მოკრიტიკის საშუალებას თუ არა, გავსწიე სასადილოსაკენ, სადილის საქმელად.

კერძო სასადილოები, მართალია, არც ისე ცოტაა ბათომში, მაგრამ მაინც არ დავდივარ შიგ.

გზაზე ჩემი ამხანაგი მონასე შემომიერთდა და ჩემთან სადილობის სურვილი განაცხადა.

— ბიჭო, მანდ პურით ვერ გავვადლებენ და მოდი ავერ პური ვიყიდოთ!— მითხრა მონასემ.

ფურნეს მივადექით.

„პო სლუჰია პერეუჰოტა, ზაკრიტ“. ეწერა კარებზე.

— ჯანდაბას მაგათი თავი. — ჩავილაპარაკეთ ჩვენ და უკან გამოვბრუნდით.

„წლიურ ანგარიშის გამო, სასადილო დაკეტულია“. დიდი ასოებით ეწერა სასადილოს კარებზე, რომელსაც ჩვენ მივადექით.

— წავიდეთ მეორეში. — სთქვა მონასემ და გამოვბრუნდით.

როცა მეორე სასადილოს მივუახლოვდით, ის იყო კარები დაკეტეს და კარებზე ისეთივე „პო სლუჰია პერეუჰოტა“ მიაჯრეს.

— არა, რა პერეუჰოტი მოუვიდათ მაგ ოჯახქორებს! — სთქვა მონასემ და გამოვბრუნდით.

— იქიდან სხვა სასადილოებში მივდივით, მაგრამ ზოგან „პო სლუჰია“ ეწერა და ზოგან „წლიურ გადაანგარიშების გამო“.

— წავიდეთ ისევ მალაქიასთან! — მირჩია მონასემ, როცა ყველა სასადილოები შემოვიარეთ. მას არც „პოსლუჰია“ სწამს და არც „პერეუჰოტი“.

ბათომში მალაქიას ვინ არ იცნობს. მისი პატარა სასადილო დღე-ღამე ხუთას - ექვსას კაცს ისტუმრებს. ვინ იცის რამდენი სადღეგრძელოები ისმება იქ. რამდენჯერ ხასიათდება ესა თუ ის პასუხისმგებელი ამხანაგი. რამდენს უკეთილება „ვიდიუენია“ და რამდენი სტოვეებს ადღიოს. ყველა ეს საკითხები იქ წყდება...

მივედით... მაგრამ...

„პო სლუჰია რემონტა“. სტოლოვია ზაკრიტა. — ასე ეწერა კარებზე. ამ მუღამ დაუკეტავ დუქნის დარბაზები, დაკეტული იყო.

გადავწყვიტეთ მუშკოვოში გვეყიდა ძხვები, ყველი და იმით გვესადილა, მაგრამ რაკი მუშკოვოვის თითქმის ყველა მალაქიებს ისეთივე „პოსლუჰია პერეუჰოტა“ ჰქონდა აკრული, უსადილოთ დავრჩით.

მეორე დღეს აფთიაქის კარებს მივადექით წამლებისათვის და იქაც „პო სლუჰია“ რომ დავინახე, ძალიან გამიკვირდა.

— ნუ თუ არ შეიძლება სხვანაირად? — ამეკვიტა ეს ფიქრი.

პ. ობოლენი

კალაუნებურად

— მს ისინი პროკავანდაა, როგორც აქალაქა შემკლავები!

პარად აღე

მარანი (სენაკის მაზრა)

სკოლა ახალგაზრდობის ენაზე ცრემლმორეული; გამგე აღექვსანდრე კი, მიმალულა წყეული.

როცა გული აღვრისში ალეს უტოვდებოდა, საქმეს გვერდზედ სტოვებდა, თამროს ტრფობით კვდებოდა.

სკოლის სიმინდ-ნივოზი სადღაც უგზოდ ქრებოდა.. თურმე „სამას“ ბეღელი, მისთვის ილიმებოდა.

შეცდომებით საესეა ორდერების სერია, ვაცემულს და მიღებულს თანხა სხვა უწერია, ორომც ფუთი სიმინდი.

ნეტავ რალამ დალია? (სკოლის შემოსავალში აღარ უჩანს კვალია).

ფულიც გაფლანგულია მისგან ბევრი მანეთი, სკოლას არ მოხმარია საქმისათვის არც ერთი.

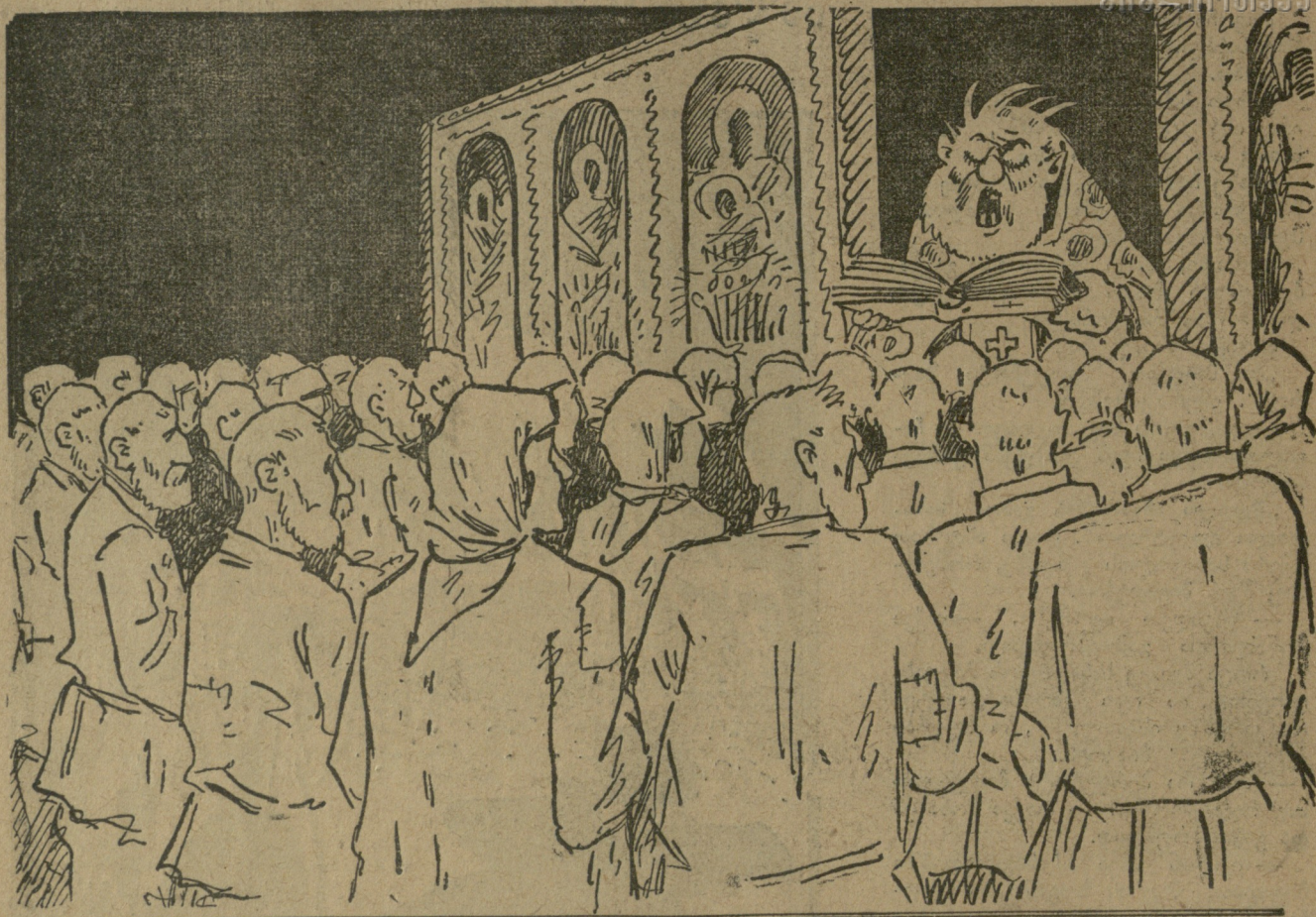
აღვის ინტრიგანობით საქმის კეთილ მომგები, სკოლას აღარ რჩებოდენ დიდხანს აგრონომები.

ალავიქე აგრონომს აუტეხა შარია, ვააქტია იენისში, იაქმე არივ-ღარია.

ჭენიკური მუშათი, „გაცოდილია“ იმ წელში. და ორმაგსა ჯამაგირს, ივითონ იდებს ჯიბეში.

ვითომც მან შეასრულა აგრონომის ვალია, — მაგრამ სად გავთნილა აქლემი და გალია? ლიუბიმოვი.

ჰჰ!

ეს არ იყო ისტორიული დღე კაცობრიობის ცხოვრებაში: პირიქით, ეს გახლდათ ჩვეულებრივი დღე, მაგრამ უკანასკნელი მოვიკანი, — კვირა. უკანასკნელი იმიტომ, რომ, როგორც ყველას კარგათ მოეხსენება, კვირას ჩვენ უკვე აუკარით გუდა-ნაბადი და არქივს ვაბარებთ.

მაგრამ ამჟამად თემად აღებულია არა განუწყვეტელი საწარმოო კვირა, არამედ ჭიათურის რაიონის ზოგიერთი მომენტები.

დიად, გახლდათ კვირა დღე, დილა.

— მოვედი, მოვედი! — კიოდა „კუჭუშკა“ მატარებელი.

როგორც ეს წესია და ისიც საერთოდ მიღებული, ჩვენ შეუხვით მუშათა კლუბის სასადილოში.

— აბა, ერთი გვიშველეთ!

— რა მოგართვათ?

— მწვადი შეწვით (მადა, ხომ იცით უჭმელობის დროსაც მოდის ხოლმე).

— სამწვადე არ არის.

— მაშ ისე ხორცი იყოს.

— ხორციული არა გვაქვს...

— აბა, ეროზ-კვერცხი გააკეთეთ.

— კვერცხი არ არის და ესეც რომ ვიშოვოთ, ერთი არა გვაქვს.

— მაშ, მოიტანეთ რაც გეშოვებათ.

— საჭმელი არაფერი არ გვაქვს...

— მაშ, რით ვაჭრობთ, ამ სასადილოში წაღებს ხომ არ კერავთ?

— რატომ წაღებს? წაღებს ჩვენ კდ არა, ჩვენი მუშაკოპი ვერ შოულობს.

გამოვედით, გავიარეთ, წინ ერთი წელში მოხრილი შენობა გამოჩნდა.

— ეს რა არის?

— მუშათა საერთო საცხოვრებელი.

ეს საცხოვრებელი შენობა იდგა ქულ-მოხდილი და ბოლო-მოგლეჯილი. სახურავი თითქმის გადახდილი ქონდა და მთელი შენობა გაშლილი იყო, როგორც სუფთა ჰაერისთვის, ისე წვიმის, ქარის და ბუნების სხვა მოვლენებისთვის.

— ეს რაიმე ახალი ტიპის შენობა ხომ არ არის?

— არა, შენობა სავსებით ჩვეულებრივია, მაგრამ ტრესტის ადმინისტრაციამ მუშების გასახლება მოინდომა და რადგანაც მათ ჯიუტობა გამოიჩინეს და ნებით არ გავიდნენ, ამიტომ ადმინისტრაციამ სახურავი გადაართვა სახლს.

— ჰჰ!

— ქვევით ჩავიბრეთ.

— პური გეშოვებათ?

— პური საკმაოდ მოგვდის, როგორც სამრეწველო რაიონს, მაგრამ ჭიათურის მუშაკოპის წყალობით 3—4 საათი და ხან მეტი გვიხდება რიგში დგომა, — სთქვენს მალაროს მუშებმა.

— რატომ?

— იმიტომ, რომ მუშაკოპს ეზარება პურის სავაპრო დუქნების მოწყობა მაღაროებთან, ისე, რომ რიგში დგომა აღარ მოგვიწიოს. ამიტომ ზოგიერთი ჩვენგანი დამე მუშაობის გათავების შემდეგ, დამის 2 საათიდან მუშაკოპის პურის დუქნის წინ იძინებს, რომ დილით ადრე მიიღოს პური.

— ჰჰ! — მუშათა სასადილოები არის მაღაროებთან?

— არის რამოდენიმე, მაგრამ როცა გშია, შიგ არაფერია.

— მუშაკოპს სანოვაგე ეშოვება?

— როგორ არა, ხორცის, ყველის, კარტოფილის, მწვანე ხაჭაპურის და სხვა ასეთების გარდა...

— რატომ, რატომ?
 — მაგას ალბად, მუშკოთაპის მუშაკები გეტყვიან, ჩვენ ამის მეტი არაფერი ვიცით.
 — §8!
 — მუშათა საქმიანი წინადადებების საქმე როგორ არის?
 — კარგათ: მუშებს შეაქვთ ასეთი წინადადებები.
 — აღმინისტრაცია?
 — ზოგს ატარებს, ზოგს არა.
 — დაჯილდოების საქმე როგორაა?
 — ო-ო! უკვე სამი დაჯილდოვეს 600 მანეთით (ყველა), ხოლო მუშათა წინადადებებით წარმოებამ მიაღწევა 800.000 მანეთის ეკონომია.
 — მერე ასე ცოტა ჯილდო? ეს არის წახალისება?
 — ალბად, ეს არის, მაშ სხვა რა იქნება! მართალია, ამდენი ეკონომიისთვის მეტი უნდა გაცემულიყო მუშე-ბჭოე მაგრამ, ტრესტს უჩრჩენია, თუ უფულოდაც წაგზავლისდებით.
 — §8! — შრომის დაცვის საქმე ხომ არ მოიკოკლებს?
 — მოკოკლებით არა, — პირდაპირ კოკლობს.
 — რატომ, სპექტანისამოსს, მაგალითად ხომ იღებთ თავის დროზე?
 — თავის დროზე არა და ისე ხანდისხან ვიღებთ.
 — მალაროები განათებულია?
 — არც უმაგისობაა, თუმცა ბევრ ადგილას ბნელ-შთაც მუშაობენ.
 — წყალი ხომ არ დგას მალაროებში?
 — თუ სადმე გამოდის, დგას, ხოლო სადაც არ გამოდის, იქ შედარებით სიმშრალეა.
 — პირის დასაბანი წყალი, საპონი ხომ გექვსება?
 — გვეძლევა კოლხელშეკრულების ძალით, ისე ჯერ არ მიგვიღია. ალბად, ტრესტი ფიქრობს, რომ ხელის დასაბან წყალს ჩვენითაც კარგათ მოვძებნით.
 — §8! — ლოთობა მოისპო?
 — თითქმის ასი პროცენტით, — ჩქარობს პროფმუ-შაკი.

წაველით ბაზრისკენ. წინ რამოდენიმე კაცი შეგვეფეთა. სახე აწითლებული ქონდათ.
 — დღეს ხომ კვირაა, ეგენი სად დაითვრენ?
 — კვირას, მართალია, ღვინით ვაჭრობა აკრძალუ-ლია, მაგრამ წვირილ - ბურჯუაზიული განხრის მატარებე-ლი მიკიტნების ამბავი ხომ იცით... მაინც ყიდიან ჩუმად ღვინოს, რასაც ალვირი უნდა ამოედოს, — ამბობს მეორე პროფმუშაკი.
 — მილიციამ არ იცის ეს ამბავი?
 — იცის, მაგრამ ხომ იცით, უჩერხულია ყოველ-თვის ჯარიმის გადახდევინება.
 — §8!
 — სამიკიტნოში:
 — სადელი გაქვთ?
 — როგორ არა!
 — მოიტათ და ცოტა ღვინოც მოაყოლეთ.
 მიკიტანმა ჩავათვალიერა. მიხვდა უცხონი ვიყავით.
 — დღეს ღვინო არ შეიძლება, კვირაა.
 — რა გაეწყობა.
 ჩვენს გარშემო ხალხი იჯდა. ლიმონათის ბოთლებით სავსე იყო მაგიდები, სახე ყველას ჭარხალივით ქონდა, თვალები ამღვრეული.
 „ნუ თუ ლიმონათი აქაურებზე ასე მოქმედობს?“ მერე კიდევ, ნუ თუ ლიმონათით საღვებრძელოების სხმა შეიძლება? ან რატომ არ მუშუშუნებს აქაური ლი-მონათი“?
 თურმე ნუ იტყვით, ადგილობრივი ხელისუფლების თვალის „ასახვევად“ აქაურ სასადილოებში ლიმონათის ბოთლებით იყიდება კვირაობით ღვინო. ამიტომაც, რომ ქიათურაში ლიმონათის ბოთლების არაჩვეულებრივი მო-თხოვნაა.
 — §8!
 ახლა ადგილი ასახსენია, თუ რატომ იზრდება ქიათუ-რაში ლიმონათის ბოთლების იმპორტი.
 — §§§8!

თვითკრიტიკის ჩასინჯალიზაციისათვის

(უპარტიო საველ ოქტია ბრემის მოსაზრებანი)

ზოგიერთები იმდენად ვაკანდონებულნიც კი არიან, რომ თვითკრიტიკის წინააღმდეგ ამკარად ილაშქრებენ.

მაგრამ, რამდენადაც თვითკრიტიკა ღირებულად წესით აღიარებულია და შესაფერ დადგენილებითაც დამტკიცებულ - განმტკიცებულ, იმდენად მის წინააღმდეგ გამოლაშქრება, ჩემის აზრითა და ღრმა რწმენით, შეუფერებელი და უმართუბულოა.

ამიტომაც, საესებით და მთლიანად ნიკვსალმები რა თვითკრიტიკის ფართოდ გაშლის აუცილებლობას, მინდა იმავე დროს ისევე და ისევე საქმის ინტერესისათვის საკითხის რაც შეიძლება კიდევ უფრო გარკვევა, გაღრმავება და გაფართოება.

თითქმის უკანასკნელ ხანებამდის თვითკრიტიკა წარმოადგენს რაოაც ჯერ კიდევ საესებით ჩამოუყალიბებულ და უსისტემო მოვლენას.

ბევრ ადგილას ჩვენ საქმე გვაქვს თვითკრიტიკის სტიქიურ მოწოდებასთან, რომელიც ჯერ კიდევ ვერ არის მოქცეული სათანადო კალაპოტში. და მე ვფიქრობ, რომ აღნიშნული სტიქიის სათანადო კალაპოტში მომწყვდევ, ესე იგი, თვითკრიტიკის ორგანიზაცია და მისი რაციონალიზაცია არის მიმდინარე პოლიტიკური დღის წესრიგის ყველაზე უფრო გადამდებელი და საშური საკითხი.

რა წინადადებას ვიძლევი მე ამ მიმართულებით პირველ რიგში?

უპირველეს ყოვლისა და უთეთრესად თოვლისა, ვფიქრობ მე, რომ აუცილებელია დაარსება თვითკრიტიკის საქმეთა მთავარ კომიტეტისა, ანუ შემოკლებულად — მთავფთვითკრიტიკომის, ანუ კიდევ უფრო მოკლედ — მთავფთვითკრიტიკის.

ამით ჩვენ უმთავრესად ავლავებდით სტიქიას.

შემდეგი ნაბიჯები კი ამ მიმართულებით იქნებოდა უკვე შემდეგი ჩამოკალაპოტ - ჩამოყალიბება, ჩაღრმავება - ჩამახვილება, ჩადება-ჩაკარბაკება და ამრიგად ცხოვრების პეულეებში ჩაწვანა-ჩაგრება, ჩაქსოვა-ჩაქარვა-ჩაკვანა-ჩაქინება თვითკრიტიკის სტიქიურ ნედლეული მასალისა.

გუბერნიებსა, ოლქებსა და მაზრებში წესი და რიგი იქნებოდა დაგვიარსებინა მთავფთვითკრიტიკომის კუბ-ოლქ თუ მაზ-განყოფილებანი. წარმოებებში კი უნდა შევქმნათ საგანგებო კომისიები თვითკრიტიკისა, ანუ შემოკლებით თვითკრიტიკომები, იგივე — თეკაები, რომელთა წევრებად უნდა შეყვანილ იქნას: ერთი — მუშათა წარმომადგენელი, ერთი — აღმინისტრაციისა და ერთი — თვითკრიტიკის ადგილდრიც გაყოფილებათა.

მუშებისა თუ თანამშრომელთა საფთვითკრიტიკო მასალებს თუ წინადადებებს თეკაებში, საზოგადო კრებებზე მათ გამოტანამდის, წინასწარ თვითონ განიხილავენ თავიანთ სხდომებზე და გამოიტანენ მათ შესახებ ამა თუ იმ გადაწყვეტილებებს.

მაგრამ თუ რომ ეს გადაწყვეტილებანი არ აკმაყოფილებენ მუშებსა და მოსამსახურეებს, მაშინ ამ უკანასკნელთ ნება ეძლევათ აღძრული საკითხი ისევე აღძრან და გადაიტანონ სამაზფთვითკრიტიკომში.

სავალდებულო არც სამაზფთვითკრიტიკომის გადაწყვეტილება ვახლავთ მუშებისა და მოსამსახურეებისათვის. და აქიდან აღნიშნული არადამაკმაყოფილებელ გადაწყვეტილებასაც უკმაყოფილო მუშები და მოსამსახურეები ისევე გადაიტანენ საოლქო თვითკრიტიკომში, როგორც პირველ ამთავანში გადმოიტანეს ის თეკადგან.

მაგრამ ნუ ვინ იფიქრებს წინდაწინ, რომ საკითხი საოლქო-თვითკრიტიკომში გადატანით იწურებოდეს.

სრულიადაც არა. მაშ, უქმად და უსაქმოდ ხომ არ უნდა იჯდეს ვუმთვითკრიტიკომი?

მაგრამ მოხდა, ესთქვათ, ისე, რომ მუშები და მოსამსახურეები ვერც ვუმთვითკრიტიკომის გადაწყვეტილებამ დააკმაყოფილა. მაშინ ხომ არ არის საფრთხე იმისა, რომ საკითხი ჩისში მომწყვდევლად დარჩება და მასზე ვერ ეღრმებიან ღირსეულ პასუხს დინტერესებული პირები, ესე იგი, მუშები და მოსამსახურეები?!

არა, არ არის, და რომ არ არის, ამისი უტყუარი საწინდარი გახლავთ მთავფთვითკრიტიკომის არსებობა, რომელსაც ერთად ერთს აქვს უფლება საკითხზე ავტორიტეტულ გადაწყვეტილებების მიღებისა.

მაგრამ რომ მოხდეს ისეც, რომ მთავფთვითკრიტიკომსაც ვერ ვასცეს ჯეროვანი პასუხი აღძრულ საკითხს, იგი ისევე შეიძლება გადატანილ იქნას წარმოებაში, ესე იგი დაუბრუნდეს ისევე თეკას, შემდეგ — სამაზფთვითკრიტიკომს, შემდეგ — საოლქოს, საგუბერნიოს და ასე დაუსრულებლივ...

მაგრამ მთავფთვითკრიტიკომის როლი მართლ ამით არ ვანისაზღვრება,

ჩემი პროექტით მას ენიჭება აგრეთვე საერთო რეგულატორისა და ხელმძღვანელის როლიც საერთოდ თვითკრიტიკის წარმოებაში, როგორც ცენტრში, ისე ადგილებზე. ის იმუშავებს თვითკრიტიკის წარმოების ფორმებს, მეთოდებს, წინაარსს, განსაზღვრავს მის საზღვრებს, ჩარჩოებს, როგორც პარტიულ, ისე უპარტიო მასებისათვის, ადგენს შესაფერ ცირკულიარებს, მიმართვებს, მომართვებს, ანკეტებს, ანგარიშებს, დროსა და ადგილების ნუსხებს, გეგმებს, თემებს, კვარტალებს და ინტერვალებს.

გუმ-ოლქ და მაზ-თვითკრიტიკომები, თავის მხრით, განაგრძობენ ამავე საქმეს ადგილებზე, მხოლოდ ისე კი, რომ ხელმძღვანელობდნენ თავიანთ მოქმედებაში მთლიანად და საესებით მთავფთვითკრიტიკომის ინსტრუქციებითა და მითითებებით.

ასეთი წესით თვითკრიტიკა, რაღა თქმა უნდა, ჩადება მკვიდრ და მშვიდ კალაპოტში, მოწესრიგდება როგორც მთლიანად, ისე საესებით, და მიიღებს შესაფერ დასრულებულს ფორმებს.

რაც შეეხება თვითკრიტიკის პრესაში, ჩემი პროექტის ცხოვრებაში გატარების შემდეგ, ისიც შემდგომ უქდება და განთავისუფლდება ყოველგვარი გაუგებრობისაგან, ვინაიდან თვითკრიტიკის გატარება მთავფთვითკრიტიკომის ორგანოებში უკვე გულისხმობს, ღმ ამ თავს მოიყრის, რეგისტრაციაში გატარდება (ანკეტებიც, თუ საჭიროა დარჩა) და ჩამოყალიბდება ყოველნაირი თვითკრიტიკული გამოსვლანი. აქიდან ცხადია, ისიც, რომ მთავფთვითკრიტიკომის ორგანოები თვითონ მიმწვდიან ყურნალ გაზეთებს ყოველგვარ თვითკრიტიკებრივ საბეჭდ მასალას, რაღა თქმა უნდა, სათანადო ბრძმედში გატარებულს, ვისგანაც ეს საჭიროა, ვიზადადებულს, და ამგვარად ყოველად შესალებს დასაბეჭდათ და გამოსაქვეყნებლად.

ვფიქრობ, რომ ჩემი პროექტი მოიხვეჭს საყოველთაო პარტიისკემს და ცხოვრებაში მალე გატარების ძლიერს სურვილს ყველასაგან.

უღრმესი პარტიისკემით, უპარტიო საველ ოქტიაბრევი.
(გადმოღებულა რუსულიდან)

მზადდება სპეციალური ნომრები:

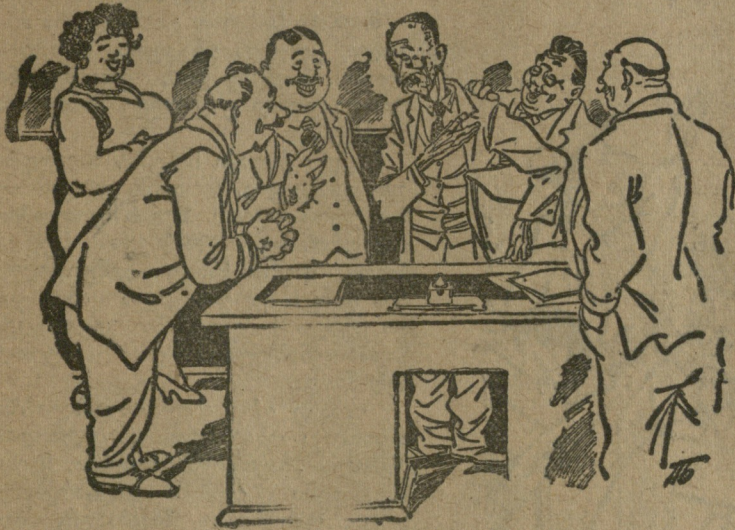
№ 46--**ოქტომბრის რეგულირება**

№ 47--**საიუბილეო--„ტარტაროზი“-ს ხუთი წლის თავი**

თანამშრომლებს ვთხოვთ დაჩმარებით მოგვაწოდონ მასალები.

რუსულ უზრნალებიდან

— ბატონო ჩემო, ზოლოს და ზოლოს ჩემს ადგოლს როდის დამიბრუნებთ?
 — დაცადე კიდეც ორი-სამი დღე, ეს ერთი-და დაწინაურებული შეგვჩია, რადგან ძალიან მაგარი გამოდგა, მაგრამ მალე მანაც ავუქრავთ ბარგ-ბარხანას.
 „კროკოდილ“

დასასვენებელ სასლიდან რია — წახვიდე დასასვენებელ მე დასვენება მჭირია!

დაბრუ-ნებული: — ეხლა, ამხანაგებო, თქვენი ჯერ სახლში... მე კი ვუდგები მოვალეობის შესრულებას — „კროკოდილ“

სამხ. ამერიკაში ასამართლებდნენ გადიცულ მუშებს. ერთი მოსამართლე სასამართლოს პროცესის დროს ქკუიდან შეიშალა.

სად მიდიხარ, კაცო? ხმა ეხლა იწყება! დამაცადეთ! ამ პარტილეთს სახლში დავტოვებ და ამ წუთში აქ გავჩნდები!

„ლაპოტ“

— ზიუროკრატები ხართ აქ!
 — ვის შეურაცყოფ შენი როგორ თუ ზიუროკრატთ ვარ, როცა წმენდა გავიარე და გადავჩრი?

„ლაპოტ“

ღმერთი: — შიგ არაფერი აქვს და რამ გადარია ნეტავი?
 „ბეზხოვნიკ“

— აი ამ კაცს ჩვენს რედაქციაში მუდამეკნება სამუშაო, რადგან ის წერილებსწერს მხოლოდ ბიუროკრატთაზე.

„ჩუდაკ“

— შეეზოვედ გამგზავნეს! განა კაცი ეხლა თავის სპეციალობაზე მოეწყობა?
 — თქვენ რა სპეციალობა გაქვთ?
 — ქალაქის თავობა!

„ჩუდაკ“

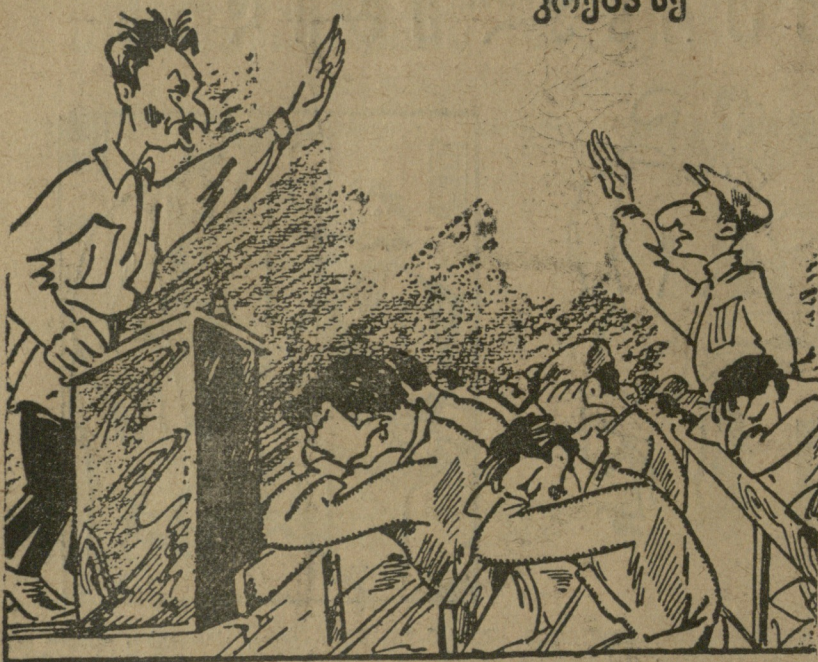
წმენდამდი

— სად მივაქვთ ეგ ლოვინი?

— განსახკომში. პროვინციიდან ჩამოვედი; სანამ ვინმეს ვნახავდე და გარკვეულ პასუხს მივიღებდე, ათათორმეტი კვირა მაინც გაივლოს და ცარიელ იატაკზე ხომ ვერ დავვგდები?

სიმი.

მოხსენებელი:—ვინ არის მომხრე, რომ მოხსენება ისევ გაგრძელდეს?

ახალმოუსული:—თანახმა ვარ... სახლში ბავშვებმა არ დამაძინეს, და აქ მაინც გამოვიძინებ.

ნამდვილი ამბავი

ოთხ საათზე დარაჯმა ზარი შემოკრა და ასოთ-ამწყობი მანჯგალაძე სტამბიდან გამოვიდა და მბეჭდავთა კლუბში გამოკრული აფიშა წაიკითხა:

— დღეს მბეჭდავთა კლუბში გაიმართება მომღერალ როგატიანის საღამო. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

— ახლა მაინც კი მოვიგე ჩემი ცოლის გული! — სთქვა მან და არქარებული დაეშვა შინისკენ.

საღამო 7 საათზე მანჯგალაძე თავის ცოლით შევიდა კლუბში.

— 8 საათზე დაიწყება, 11-ზე სახლში ვიქნებითო — გამოიანგარიშა მან.

გავიდა 8—9—10 საათი, მაგრამ საღამოს დაწყებას არცენ ფიქრობს. დაღლილ მუშებს მთქარება აუტყდება. ნერვიულობა დაეტყოთ. კლუბს უამრავი ხალხი მოაწყდა. დარბაზში ტევა აღარ იყო.

— ამხანაგო, მიიწიე ცოტა.

— სად უნდა მივიწიო, თავზე ხომ ვერ დაგიჯენ.

— მიშველეთ, ბავში დამეხრჩო.

— გამპყლიტეს.

— ვაიმე, ფეხი!

ასეთი ჩიჩქოლი იყო დარბაზში, რომ ამ დროს სცენას ფარდა ახადეს.

— კერიას ნახრიში! — იგრილა ზალონიძე.

— პატივცემულო და საყვარელო საზოგადოებავ, ვინაიდან, რადგან, იმეტომ, რომა, თქვენ დიდხანს მოვიწიეთ ჯდომბა, ამაღამ ჩემი მხურვალე ბოდიში. სამავიეროთ თქვენ დაგატკბობთ, როგატიანი ხდმ გაგიგო-

ნიათ, — ჯერ მწარე სუამე, კვლავ ტკბილიო. მართალია, დარბაზში ვერ ეტყევი, მაგრამ... ხო, იმას ვამბობდი, პირველ ნომერს შეასრულებს სკრიპაჩი. უკაცრავად შემოქდა, სკრიპაჩი კი არა პიანისტი... ვანაცხადა კლუბის მესვეურმა, ვალსტუქი გაისწორა და ფარდა ჩამოუშვა.

მანჯგალაძე ცალით თვალით ცოლს შესცქეროდა, რომელიც ისე იყო გაკვებებული ხალხში, რომ სულს ძლივს-და ითქვამდა.

— ბოშო, ვალერიანის წვეთების წამოღება რად დაგავიწყდა? — ნელი ხმით უთხრა ცოლმა მანჯგალაძეს.

როგორც იქნა დაიწყო საღამო. როგატიანი მართლაც დიდი მომღერალი ყოფილა. მისმა ტკბილმა და მოხდენილმა ხმამ მაყურებელთ სრულიად დაავიწყა ის ტრევილები, რაც იქ მიიღეს.

დილის ოთხი საათი დაწყებული იყო, როცა მანჯგალაძე შინ მოვიდა. 6 საათზე სტამბაში უნდა წასულიყო. ცოლს დაეყუილი გვერდები ოდით დაუზილა. და პირდაპირ სტამბაში წავიდა.

გზაში ფიქრობდა:

— როცა საღამოს გამართვენ, ბარემ დილის ექვს საათზე ვაათავონ. რომ იქიდან პირდაპირ სამუშაოზე წავიდე!

გამგებობა, ალბად, დაკმაყოფილებს მანჯგალაძის თხოვნას. ეს მას არ გაუჭირდება, რადგან მბეჭდავთა კლუბში საღამოების გვიან დაწყება და გათენებისას ვაათავება, ჩვეულებრივი მოვლენაა.

მოგნახე საპატიო და მალლობი აღგილი, კლუბის გვერდით, საქათმის ახლოს. მოგნახე და... ვით ნერონი ტრალიკულად გადავხედე ქიათურის სივრცეს.

მთელი ქალაქი სიჩუმის ხავერდში იყო ვახვეული. (ბოდიშს ვიხდით — პოეტური თქმაა). ზოგან მყარალი სიბინძურის სუნი შესამავლა ხუფთა ჰაერს, მაგრამ სანიტ - განყოფილების გამგეს კლდიაშვილს ამისთვის არ ეცალა — ლოგინში კედლისკენ გადაბრუნებულიყო და არხებინად ხვრინავდა.

უცბად იქვე ახლოს დაბლობში თედლორეს უპატენტო სამიკიტროდან ტკბილი „მაყრული“ მომესმა. ჩვენი ამხანაგები იყვნენ. ვაცხარებულ სოც... უკაცრავად, მამაპაატრუ შეჯიბრს აწარმოებდნენ ნუნუას ყოლავაში. რადგანაც შეჯიბრი ჩქარი ტემპით მიმდინარეობდა და არავის რომ ხელი არ შეეშალა, თედლორემ წყნარად და ნაზათ შემოხურა დუქნის დარბაზ, და შეუდგა მოჯიბრეთა შორის დაღეულ ღღვინისა და სანთავის სტატისტიკურ ცნობათა შედგენას, ნუნუამ არ მოიშალა თავისი უყუღმართი ჩვეულება და თვითმფრინავ „ცეპელინივით“ ორთქლად შეიჭრა გოგრაში, რასაც თან ჰოყვა საფეჭიქების, ჰაერში ფრენა. ქიქების ფრენამ ბოთლებიც გაახალისა...

შედგეს შემდეგში ვაცნობებთ. შაკო.

წერილი სარტაროვს

ლანჩხუთი

თუ ლანჩხუთში ჩამოხვედი სამხრეთისკენ წადი. ბაზრის ახლო მდებარეობს კინო „განთიადი“. „მომესპე და გამომიწყდი“ ებრალიძე ესევე. ეს რა წეიი შემოიღე, ეს რა დაგვიწყეს? გვითხარ ერთი: რასა შერები, ან აკეთებ რასა? ან ჩვენ, ძმაო, რას გვატყუებ. ან შენს შექმნილ დასსა? წელი ვადის, რომ პიესა დადეო ორჯერ-ორი... (ტარტაროვო, ესეც არი მაგარად გასაჯორო). ეპოს გამეე ებრალიძე გაგვისუქდა ისე, — ფეხზე დგომა ვეღარ ძალუ. ძლივს იბრუნებს კისერს. ესე ხშირი მივლინების არის მოხალისე. როგორც წავა ცარიელი, დაბრუნდება ისე. ბაზარი გვაქვს შესაზარი, აღარაფერს არ ჰგავს: აბინძურეს შეუპყრია დაუძირავს ნავას. ლია-ლუა.

ბანაკირა უბნებში.

აკითხვებებს

ამოხვერით ეს ადგილი, შეავსეთ და გამოგვიგზავნეთ:

1. გაკმაყოფილებთ თუ არა ჟურნალის შინაარსი (ტექსტი და მხატვრობა)?
2. რას უნდა შეეცეს მეტი ყურადღება?
3. კიდევ რა განყოფილებებია ჟურნალში საჭირო?
4. როგორია ჟურნალის ტექნიკური მხარე?
5. რა აზრისა ხართ ახალგაზრდა მხატვართა გვერდზე?
6. თქვენი საერთო შეხედულება ჟურნალის ავ-კარგიანობაზე.

ჩემი მგზავრობა

საჯავახო — ბერძნის-წყარო

5 წელიწადი დაკანკალდა, რაც გურიაში არ ვყოფილვარ, არც ძალიანი საჭმელი, არც ჭყინტი ლობიო, არც ნიორი-წყალი, არც ადესეს ღვინო და არც ფქვილის-ლომი და ყველი—ამ ხნის გასვლაში ჩემ პირში არ ჩასულა.

იმ დღეს ევილე თვარა ოტპუსკი, ფხეკა მუადინე საჯავახოში.

ამას თქვენთან ვამბობ, ცოტა გამოცვლილი ვახლდით ვაცი. კვირეს ამერიკულში ერთი სერთუკი და ერთი გალსტუკი ვიყიდე (ჩვენებურად ხამუთს რომ უძახიან). ჩემი სტანციაში.

სწორედ ეს მინუთები ვახლდა ჩვენი საბედისწერო, „ისბოშიკებმა“ უმოწყალოთ დოღუყეს ტყავება ხალხს. მეც ვთქვი — ხუთი მანეთი ჩემი ჯამაგირის შექვესდია-მეთქი და გოუყვი ნელნელა ბერძნის-წყაროსაკენ.

ბერძნის-წყაროზე ჩემი ჩასვლის ამბავი ყველას მოდებოდა. ნემეტარი აპროპირებული იყო ვალოდიე ძნელაძე, რომელიც ორჯერ ზედიზედ მყავდა „ტარტაროზში“ გაწერილი. შემომხედა თვარა ვალოდიამ, შემომიკუთხა და შემომიკუთხა: „ჯერ იმას ამოუწყედეს და გადებუგოს ოჯახი, ვინცამ შენ წერა გასწავლა. მერე და ქვეყანაში რომ თავი მოიჭერი: ვალოდიის სამიკტრო ხალხს ტყავს აძრობსო, ახლაც ვაგებზე ქვეყანას, რომ ვალოდიე ვაკოტრა ნისიებმა და ნალოგებმა და დუქანიც „მიანერტებულია-თქვა“.

მეველი სახლში.

ჩემმა ძმამ ერთი კი მაკოცა, მარა რომ მნახა ხელწინით ჩემი, მერე ზედაც არ შემომხედა.

გზის ვაკეთების კვირული გამიეცხადებინე. ვლენებმა ეზოში დამინახეს თუ არა, გამოვდეს წინ და იმ ერთ კვირეს სიქა ვამართვენ. მერე იცოცხლე მოუხვი ტფილისში მარა წილები ეხლაც მტკივა.

ძნელ-ოდლი.

ო ზ უ რ გ ე თ ი

ვამოს სასაღილო

სწოლი, სკამი არეული, თუ დაჯექი ისიც, ვმარა. ერთი კვირა რომ უცადა, არცინ გაქმევეს სადილს, არა. თუ გეღირსა მოიტანეს კერძი: ხარჩო ანდა ბორში, ფულზე არცინ შეგაწუხებს, ადექი და წადი, მორჩი. მომტანი არ გეკარება, ბერს დაუცდი, ყლაპავ ბუზებს, ჩვენი ფული ვის რად უნდა, ეგლებიან თავზე „ტუზებს“.

ცენტრალური მაღაზია

ვით ქაოსი, თუ ბურუსი არეულა ყველაფერი, ვხედავ—გამგეს დაკარგვია შიშისაგან სახის ფერი, შეკერილი არა სჩანა, არც ჩეკია, არცა ფული;; ვინ მოირგო, მან წაიღო, პალტო არის დაკარგული. შო-და, ძმაო ტარტაროზო, გთხოვ, რომ ნახო ჩვენი „ეპო“:

ძველი ფლანგვა და ზარალი, რაც ვითმინეთ ვმარა, ინანო.

გამოკვლევაზე

ცენტრიდან ინსტრუქტორი ჩავიდა სოფლად გამოკვლევაზე. თავი მოიწონა და რუსულად კითხა გიორგი ცინცაძეს:

— უ ვას კრუჟოვ ესტ?

გიორგიმ ბევრი იფიქრა, რომ ვეგო შეკითხვა და ბოლოს უპასუხა:

— კურუშკა ვიყიდე, შაგრამ ვილაცამ მოიპარა. ისე წყალი კი კარგი მაქვს.

იპ.

პატაკი აბაშიდან

ჰო, იმედია, ტარტაროზ, ამაში დამეთანხმებოდა. რას გავს აბაშის სადღური, რას ხედავს ზემო-საფლანგში უსაქმოდ დაყალიბებენ ყოველდღე „ახალგაზრდები“, ჩხუბს არავინ ერიდება: ჰაერში ფრინავს კვარტები! პარასკევი დღე, მზიანი, როცა დადგება დაბაში. გაიძვირები იღვიძებს; გლეხს მანეთს ართმევს აბაზში: ლატარიები თუ გინდა, აქ იმდენია ძამია, მგონი, იმდენი დაბაში ტყემალიც არ მიჭამია, მერმე თუ გინდა ფართალი: ჩითი, მიტკალი, ნარმაო, ყობოს და კონდრას დუქანში იკითხეთ მსავასი რამაი მასიურია ბაზარში პირუტყვთა აჯანყებაო: ლორს მიაქვს ყველი კალათით, პატრონი იგინებო. აქვეა წივილ-კივილი, ძალღებთ მეტად მკაცრია; ნეტავ ვიცოდე რას შეგება ბაზროს აღმინისტრაცია? თუ კი მოგინდათ, სადილი, ხარჩო ან მოზარაკულიო, მეზონესთან იკითხეთ და აგერევათ გულიო. „გრანდიოზული საღამო“ პარასკევით იციან, ფოსტა მოფრინავს წერილით, იქვე ქალები უცდიან. „მფრინავი ფოსტა“ მოფრინავს, საღამო გამართულია, ქეიფი, დოლი, ვიტარა, სუფრაზე ბუქნას უფლიან. ერთი კლუბია დაბაში, მოდაზე აშენებული, კილო ბოქლომი ადვია, ისეა მიძინებული...
საველ გოგია.

„მაცნიერი“

- რას ჩაჰკირკიტებთ მაგ წიგნს მეგობარო?
- თარგმნას ვაპირებ.
- მერე გამოსცემენ?
- მაგ არ მაინტერესებს. უნივერსიტეტში მინდა წარვადგინო და დოქტორის ხარისხს მომცემენ.
- სხვის ნაშრომში?
- მაგას ვინ დაგადევს, შრომა თუ სხვისა, თარგმანი ხომ ჩემი იქნება?

შეჯიბრი

- რატომ გაქვთ ამხანაგო თავი შეხვეული?
- გულში ღვინის სმაში შეჯიბრი ჩავატა. ეთ. მე ვაჭიარჯვე და შურიანმა ამხანაგებმა კეტიო თავის გამიტხეს.

წერილი მასწავლებლისადმი

(ბოსლავი)

ბატონო ბიქტორ, მოგილოცავთ უბედნიერეს დღეს, რომ ჩისტკას ვადარჩით. სანამ სასწავლებელში თქვენთან დავდიოდი, საცოწვილო წელი მომწყვიტა დოქისა და ხაჭაპურების თრევამ ხუთი ვერსტის მანძილიდან. ვაკეთილი რომ დაიწყებოდა, უპირველესად იმას მიხსენებდი: „ბლარო, დოქი სად შეინახეო“. თუ ვერაფერს ვისწავლიდი, ფეხებზე მეკადა, დარჩენით მანაც არ დავრჩებოდი ქე ვიცოდი მე თვალდამსილმა და ამის მეტი რა ჯანდაბა მინდოდა. მე თუ არ ვისწავლიდი, ჩემი შვიდ-ჩარექიანი დოქი ხომ სწავლობდა!

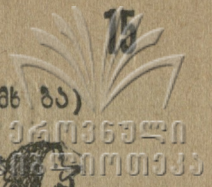
ბიქტორჯან, როდესაც ღვინის ს 'ამაჟუნამეიჰსაგ დე მეუბნებოდი: ფული მოიტანეო.

რას ვიზამდი, უნდა მომეტანა, თორემ სკოლიდან გამორიცხვაც მომილოდა. დედა რავა დევიდუბე. რავა ტყუილად შეგაქამე ამდენი ღვინო და ქათამი... ამდენი ფული და ღვინო დაგახარჯე, და სამს რომ სამი მოუმატოთ, ესეც არ ვიცი რამდენი იქნება. ოთხი კლასის დამთავრების მოწობა ქე მომეცო.

დეილოცა ჩისტკა, ვენაცვალე იმის მომგონს ამომყარა შენი გულის ჯვარი. ასე იცის ჩემმა მოტანილმა ხაჭაპურებმა, ხომ ჩავამწარეს. ოი, დეილოცა იმ ჩისტკის სახელი. სცენაზე რომ გამოგიყვანეს და გააწითლეს პიპილასავით და ჩამოგითვალეს შენი კარგი საქმეები. აბა, რა ვა გეგონა.

მწერს თქვენი ყოფილი მოწაფე ხაჭაპურაშვილი

თამაში არ გავრნოთ!... მუშაობენ!

ცნობათა მიღება

ბუჭას (აქვე). თქვენი მოთხოვნა იმდენად სერიოზული და ტრაგიკული სავესე აღმოჩნდა, რომ მის წაქეზების დროს ტარტაროზს გულის ფრიალი აუფარდა, თვალეტი მიეღულა და, რომ გაწმენდილ ბიუროკრატიის ქონით შეზავებულ „ჯოჯონეთის კაპლებით“ არ მოგვებრუნებია, „სასწრაფო დახმარების“ გამოძახება დაგვეტირებოდა. იმიტაც დაკმაყოფილდით, რომ პროკურატურას გადაურჩით.

თქვენ იწერებთ, რომ თქვენში დიდი პოეტური ნიჭი არის: დღეში ასი ლექსის დაწერა შეეძლებათ, მხოლოდ საჭიროდ სთვლით თანაგრძობას და მაგ „მაღალ ნიჭის“ თანდათანობით განვითარებას.

ნიჭის არსებობის რა მოგახსენოთ, და ქართულ ზეპირ-სიტყვიერებაში არის ასეთი ანდაზა:

ააფრინე ალაღირი,
რაც არ არი, არ არიო.

მ. ველ. პირელს (ახალ-სენაკი) — ზაქარია ხა-ვალისა შესახებ გვატყობინებთ:

ძველად იყო ჩინოვნიკი,
ახლაც არის კაცი დიდო,
სასამართლოში მსახურობს,
— გაიძვრა, კუშტი, ფლიდი.
ატყავებდა უწინ ვლენებს,
ქონდა მეფის ბაგონები,
მას არ მოსწონს ახლანდელი,
ყანონი, თუ „ზაკონები“.

ასეთ კაცს რომ ახლანდელი „ზაკონები“ არ მოსწონდეს — ბუნებრივია, მაგრამ ის მოვლენა, რომ ზემო-აღნიშნული:

„სასამართლოში მსახურობს
და მფარველობს „ანგელოზი“.

არანორმალურია და თუ ტყავთან ერთად გულიც არ შეიცვალა, მალე გაფრინდება თავის „მფარველ ანგელოზთან“ ერთად.

მიტრო. გოგინას (ახალ-სენაკი). თქვენგან გამოგზავნილ წერილში აღნიშნულ მისამართს ასე ამთავრებთ: „მიერთვას მიტრო გოგინას“.

ტარტაროზიც ასრულებს თქვენს დავალებას და... მოგართმევს პასუხს თქვენს წერილზე:

გოგინავ მიტრო,—
სჩანს მუშამ გიმტრო.

სერიოზა მინასოვის (თელავი). თქვენს წერილში ვკითხულობთ:

„თელავის ძაფსახვევი ქარხნის კომკავშირის უფროდ უნდა ჩვეთარებინა ორკვირეული სოფ. ნაფარეულში... გამოცხადებული იყო სადამო-წარმოდგენა, რომელიც არ შესდგა. მოვიდა მხოლოდ სასულე ორკესტრი,

გლენები გადავიდენ საცეკვაოთ და ითხოვენ დაეკრათ ლეკური.

- ლეკური არ ვიცით. — უბასუნეს მათ
- შამილი დაუკარით.
- არც შამილი ვიცით.
- აბა „ნაურსკი“ დასცხეთ.
- არც „ნაურსკი“ ვიცით..

ჩვენის აზრით, ისეთ გუნდს და მის მეთაურს თავში ტარტაროზის ჩანგალი უნდა დაეცხოთ.

ნ.ს (ჭუთაისი) — თქვენი წერილი ასე თავდება: ... დაწინაურება ვერსად ველარ მივიღე. მარა ერთო უყურო უნდა ამ აპარატის წმენდას... ყოველ შემთხვევისათვის მზად უნდა დყო — თუ სადმე კი გამოჩნდა, კარგი ადგილი, ვეფხვივით დავებდნენი თავზე...

ხომ გაგიგონიათ: „საქონელი პატრონს ემგვანებაო“ და თქვენი წერილიც სარედაქციო კალათის გოდორს ვეფხვივით დაებდენა.

ბულოს (აქვე) — როდესაც ტარტაროზმა გადაიკითხა თქვენი „წმინდაგონებულო“ თქმულება, პირველად დააბრა მსოფლიო ენათ - მეცნიერთა კონგრესის მოწვევა ზოგიერთ თქვენ მიერ ნმარებულ სიტყვების მნიშვნელობის გამოსარკვევად, ტარტაროზი მწუხარებამ მოიცვა. საბედნიეროდ ეს მდგომარეობა დიდხანს არ გაგრძელებულა.

„რაკი მგავსი ჩვენ მახალა
დასტამბული გვაქვს წარსულში,
ბლაგოთად ჩაგეთვალთ,
„გენაცვალე კაკალ გულში“.

მ.ს (აქვე). თქვენს გამოგზავნილ წერილში ვკითხულობთ:

ცოლი გამეცვა და სხვა ქმარს ვადაყვა. რა არის მიზეზი და როგორ მოვიქცე?

პირველი საკითხის შესახებ მოგახსენებთ, რომ „ტარტაროზის“ რედაქციასთან ჯერ კიდევ არ არის დაარსებული „ცოლის გაქცევის მიზეზების გამომკვევი ბიურო“.

მ. მთიელს (სენაკი). მოგეყავს ზოგიერთი ადგილები თქვენი „სიზმრის ახსნიდან“:

„ბოროსი სერგია რომ ნახოთ სიზმარში, ცხვირი მეტრო გაგებრდებთ და ყოყოჩა გახდებთ. იპოლიტე როგავა რომ ნახო — მეორე დღეს აუცილებლად პორთფელს შეიძენთ.

ჩვენ, თუმცა არც სიზმარი გიწამს და არც მისი ტრადიციული „ახსნები“, მაგრამ თქვენს „სიზმრის ახსნას“ კიდევ დაუმატებთ:

ტარტაროზი ნახო სიზმარში — ქალაღი და მარკის ფული გეზარებათ!

თბილისი
საბჭოთა

— ტყუილი იმედი გვაქვს, რომ მომავალი თავისთავად დაამარცხებს საბჭოთა კავშირს!

ჩემდამტო რი: სარედაქციო კოლეგია ვაზ. „მუშა“-ს გამოცემა.